

**3** <sup>1</sup> De strijd tussen het huis van Sjael en het huis van David duurde lang, maar terwijl het huis van David steeds sterker werd, werd het huis van Sjael steeds zwakker. <sup>2</sup> Aan David werden in Chevron zonen geboren: zijn eerstgeborene was Amnon, [een zoon] van Achinoam uit Jizreël. <sup>3</sup> Zijn tweede zoon, Kilav, was van Avigajil, de [vroegere] vrouw van Naval uit Karmel, en de derde zoon was Avsjalom, de zoon van Maächa, de dochter van Talmai, de koning van Gesjoer. <sup>4</sup> De vierde, Adonia, was een zoon van Chagiet en de vijfde, Sjefatja, was de zoon van Avital. <sup>5</sup> De zesde Jitream was van Eglä, de vrouw van David. Dit waren [de zonen] die David kreeg in Chevron.

*De zonen van David*

*Iesj Bosjet maakt Avner verwijten*

<sup>6</sup> Terwijl de oorlog tussen het huis van Sjael en het huis van David voortduurde, spande Avner zich in om het huis van Sjael staande te houden. <sup>7</sup> Sjael had een bijvrouw gehad, Ritspa was haar naam, de dochter van Aja. [Iesj Bosjet] zei nu tegen Avner: „Waarom kwam u naar mijn vaders bijvrouw?“ <sup>8</sup> Avner werd enorm kwaad over de woorden van Iesj Bosjet, en zei: „Ben ik soms het hoofd van de honden uit Jehoeda? Ben ik niet tot vandaag goed geweest voor het huis van Sjael, uw vader en voor zijn broers en voor zijn vrienden, door u niet uit te leveren aan David? En nu verwijt u mij een misdaad met die vrouw?“ <sup>9</sup> Zo zal G-d doen met Avner en zo zal Hij nog meer doen, [als hij zijn eed niet houdt] want zoals Hasjem gezworen heeft omtrent David, zo ook zal ik voor hem doen. <sup>10</sup> Door het koningschap van het huis van Sjael af te nemen en een troon voor David op te zetten over heel Israël en Jehoeda, van Dan tot Beëer Sjeva. <sup>11</sup> [Iesj Bosjet] kon Avner niet meer antwoorden, uit vrees voor hem.

*Avner loopt over naar David en neemt Michal mee*

<sup>12</sup> Avner zond boodschappers naar David vanuit zijn plaats, om [hem] te zeggen: „Aan wie behoort het land? Sluit uw verbond met mij, en zie, dan zal ik u steunen en heel Israël aan u geven.“

<sup>13</sup> En hij [David] antwoordde: „Goed, ik zal met u een verbond sluiten, maar ik vraag u één ding: u zult mij niet zien, tenzij u mij Michal, de dochter van Sjael brengt, wanneer u bij mij komt.“ <sup>14</sup> David zond ook boodschappers naar Iesj Bosjet, de zoon van Sjael, met de boodschap: „Geef mij mijn vrouw, Michal, die ik mij verworven heb met honderd voorhuiden van Filisjtijnen.“ <sup>15</sup> Daarop zond Iesj Bosjet [mannen uit] en haalde haar weg bij haar man, bij Paltiël, de zoon van Laësj. <sup>16</sup> Haar man ging met haar mee, lopend en huilend achter haar aan, tot Bachoerien en daar zei Avner tegen hem: „Ga terug,” en hij ging terug.

*Avner spreekt ten gunste van David*

<sup>17</sup> Intussen voerde Avner het woord met de oudsten van Israël en zei: „Reeds in het verleden wilde u David als koning over u aanstellen.

<sup>18</sup> Doe dat nu, want Hasjem heeft gezegd van David: „Met behulp van Mijn dienaar David zal Ik Mijn volk Israël redden uit de handen van de Filisjtijnen en uit de handen van al hun vijanden.“ <sup>19</sup> En Avner sprak ook met de Binjaminiten en daarna sprak hij ook met David in Chevron over alles wat goed was in de ogen van Israël en in de ogen van heel het huis Benjamin. <sup>20</sup> En Avner kwam naar David in Chevron en hij had twintig man bij zich. David maakte een feest voor Avner en voor de mannen die bij hem waren.

<sup>21</sup> Avner zei tegen David: „Ik wil heel Israël voor mijn heer de koning bijbrengen en zij zullen een verbond met u sluiten en dan kunt u

regeren over alles wat uw hart begeert.” Hierop zond David Avner heen en hij ging in vrede.

<sup>22</sup> Juist toen kwamen Davids mannen en Joav terug van een overval en ze brachten een grote buit mee. Avner was intussen niet meer bij David in Chevron, want die had hem weggezonden en hij was ongehinderd vertrokken. <sup>23</sup> Toen Joav en heel zijn leger, dat bij hem was, arriveerde, vertelde men hem dat Avner, de zoon van Neer bij de koning was geweest en dat die hem had weggestuurd en dat hij ongedeerd was vertrokken. <sup>24</sup> Nu kwam Joav bij de koning en zei: „Wat heeft u gedaan? Nu kwam Avner naar u toe en u hebt hem weggestuurd en hij is weggegaan? <sup>25</sup> U kent Avner, de zoon van Neer toch, die is naar u toe gekomen om u te verleiden en om al uw doen en laten te weten te komen.” <sup>26</sup> En Joav ging weg van David en zond mannen achter Avner aan en zij brachten hem terug van Bor-Hassira, zonder dat David het wist. <sup>27</sup> Avner keerde terug naar Chevron en Joav leidde hem naar het midden van de poort als om met hem te praten, en hij trof hem [onder] de vijfde rib en hij stierf [uit wraak] voor de dood van zijn broer Asaheel.

*De moord op  
Avner*

<sup>28</sup> Toen David naderhand het hoorde zei hij: „Ik en mijn koninkrijk zijn voor altijd onschuldig aan het bloed van Avner, de zoon van Neer voor Hasjem. <sup>29</sup> [De schuld] zal rusten op het hoofd van Joav en op heel het huis van zijn vader en er zal er niet één zijn uit het huis van Joav die niet een druiper of *zara’at* heeft of die niet op krukken loopt of die niet door het zwaard of door gebrek aan voedsel zal sterven.” <sup>30</sup> Joav en zijn broer Avisjai hadden Avner gedood omdat hij hun broer Asaheel bij de strijd in Givon gedood had.

*David roept  
een algemene  
rouw uit*

<sup>31</sup> David zei tegen Joav en tegen heel het volk: „Scheur jullie kleren in en omhul je in zakken en rouw om Avner.” En Koning David liep zelf achter de baar. <sup>32</sup> Ze begroeven Avner in Chevron en de koning huilde luidkeels aan het graf van Avner en heel het volk huilde mee. <sup>33</sup> En de koning treurde om Avner en klaagde: „Moest Avner als een minderwaardig mens sterven? <sup>34</sup> Je handen waren niet geboeid en je voeten waren niet in koper geketend. Je bent gevallen als iemand die valt voor schurken.” En toen huilde heel het volk nog harder om hem. <sup>35</sup> En heel het volk kwam die dag David voedsel brengen, maar David zwoer: „Laat G-d met mij doen [wat Hij wil] en nog meer, als ik voor zonsondergang brood of iets anders eet.” <sup>36</sup> Heel het volk begreep dit en het was goed in hun ogen, zoals ze alles goed vonden wat de koning deed. <sup>37</sup> En heel het volk en heel Israël realiseerde zich die dag dat het niet de koning was die Avner, de zoon van Neer ter dood gebracht had. <sup>38</sup> De koning zei tegen zijn dienaren: „Jullie moeten weten dat vandaag een vorst, een groot man is gevallen in Israël. <sup>39</sup> En vandaag ben ik zwak en nog maar net tot koning gezalfd, maar deze mannen, de zonen van Tseroeja zijn harder dan ik. Moge Hasjem de boosdoeners overeenkomstig hun misdaad vergelden.

---

**1. Zijn tweede zoon** – Elders [Divrei Hajamiem I, 3:1] wordt hij „zijn tweede zoon Daniël” genoemd. Waarom wordt hij hier Kilav genoemd. [Hierover] zei Rabbi Jitschak: omdat de spotters van die generatie zeiden dat Avigajil van Naval zwanger was, werd zijn uiterlijk veranderd, zodat hij op zijn vader leek (*Rasji*). *Radak* zegt dat hij twee namen had: Daniël en Kilav. Ook hij vermeldt de midrasj die *Rasji* noemt (uit *Tanchoema Toledot* 3). De naam *Kilav* is opgebouwd uit *koelo av* – hij is

helemaal als zijn vader. De naam *Daniël* betekent: ‘G-d heeft over mij geoordeeld’ in mijn zaak tegen Naval. *Rasji* vervolgt: Onze Geleerden verklaren [de naam *Kilav*] dat hij Mefibosjet beschaamd – *machliem* – maakte in halachische problemen (*Berachot* 4a). Mefibosjet was Davids leraar. Volgens sommigen was hij de zoon van Sjael, volgens anderen de zoon van Jehonatan. Hij was de meerdere in Tora van David, maar *Kilav* was de meerdere in Tora van Mefibosjet. *Kilav* zou dan een samentrekking zijn van *machliem av* – hij beschaamde zijn vader of meester.

**Avsjalom, de zoon van Maächa** – Er wordt verklaard [in *Tanchoema Kie Tetsee* 1] dat aangezien Avsjalom een zoon was van een knappe vrouw, die David in de strijd tegen Gesjoer veroverd had, hij een opstandige zoon werd. Om die reden heeft Tora de afdeling van de opstandige zoon [*Devariem* 21:18-21] geplaatst na de afdeling van de knappe krijgsgevangene [*Dev.* 21:10-14]. Dit komt ons vertellen dat als men een vrouw neemt, die niet geschikt voor hem is, daar een opstandige zoon uit voortkomt. En dat is begrijpelijk, want daar ze krijgsgevangen is gemaakt en daarom tegen haar wil het Joodse geloof moet aannemen, zal haar zoon ook weerspanning zijn (*Radak*).

**5. Van Egla** – Dit is Michal, zij was hem zeer geliefd. En zo staat er ook geschreven [Sjoftiem 14:18]: „Wanneer jullie niet met mijn kalf [*egla*] geploegd hadden” [en daar wordt duidelijk Sjimsjons vrouw mee bedoeld. Kennelijk was het *egla* – kalf – een kooswoordje]. Maar verderop [6:23] staat er geschreven: „Michal, de dochter van Sjael had geen kind tot de dag van haar dood.” Dat wil zeggen, vanaf de dag waarop dat gebeurde [toen ze minachting toonde voor David] tot aan haar dood kreeg zij geen kind meer, maar vóór die gebeurtenis had ze een kind gekregen (*Rasji*).

Ze wordt „de vrouw van David” genoemd, omdat zij zijn eerste en meest geliefde vrouw was. En dat zij na het in vers 6:20 beschreven voorval geen kind meer kreeg, was als straf, omdat zij zich beschamend over David had uitgelaten (*Radak*).

**6. Spande zich in** – Hij [Avner] spande zich met al zijn krachten in om het koningshuis van Sjael in stand te houden (*Rasji*).

**7. En hij zei** – Iesj Bosjet zei (*Radak*).

**Waarom kwam u naar mijn vaders bijvrouw** – Hij verdacht hem ervan dat hij intiem was geweest met zijn vaders bijvrouw, en indien dat waar was, had Avner daarvoor gestraft moeten worden uit eerbied voor zijn [Iesj Bosjets] vader. En bovendien was zij voor iedere man verboden, omdat zij de bijvrouw van de koning was en men mag niet met de weduwe van de koning trouwen, ondanks dat zij alleen maar zijn bijvrouw was, maar zij was in ieder geval uitsluitend voor de koning bestemd, en daarom wordt zij als zijn weduwe beschouwd. En ook omdat er geschreven staat [in *Sanhedrin* 22a] dat niemand de scepter van de koning mag gebruiken (*Radak*).

Hoewel het een gewoon burger verboden is om met de weduwe van de koning te trouwen, trok Avner zich daar niets van aan, omdat hij meende dat hij dezelfde rechten als een koning had, nu hij de steunpilaar van het koningschap van Iesj Bosjet was. En dit wekte de woede van Iesj Bosjet op, want dat bracht zijn koningschap omlaag (*Malbiem*).

Er staat niet expliciet vermeld of de beschuldiging waar was dat Avner bij Ritspa gelegen had, maar Avner antwoordde: „En nu verwijt u mij een misdaad met die vrouw,” en dat toont aan dat hij schuldig was, want hij ontkende het niet (*Abarbanel*).

**8. Ben ik soms het hoofd van de honden uit Jehoeda** – Ben ik dan niets vergeleken bij het hoofd van de bewakers van de honden van David [zelfs al was ik het hoofd van de hondenbewakers, dan had je me niet zo mogen beledigen]. Maar de *Targoem* vertaalt op basis van de punctuatie: Zal ik het hoofd van uw huis blijven? Het is beter voor mij om een hond van een gewoon mens te zijn in het huis van David (*Rasji*).

*Minchat Sjai* merkt op dat de punctuatie die *Rasji* beschrijft, en waarop hij de vertaling van de *Targoem* baseert, in de meeste boeken niet voorkomt, maar dat de punctuatie daar de eerste interpretatie steunt.

Zelfs was ik als enig hoofd over Jehoeda aangesteld, dat u haat, dan nog had u mij niet zo mogen beledigen (*Radak*).

*Abarbanel* verklaart: „Ben ik soms het hoofd van een meute honden, in plaats het hoofd van het leger van de koning van Israël? En met de ‘honden’ bedoelde hij de bewoners van Jehoeda, die zij haatten.

**Ben ik niet tot vandaag goed geweest** – Zal ik vanaf vandaag nog doorgaan met goed te doen voor het huis van Sjael en voor al zijn vrienden, zoals ik tot nu toe gedaan heb, zonder u aan David uit te leveren? (*Rasji*)

Ik was ook vandaag van plan geweest goed voor u te zijn, zoals ik dat ook was voor het huis van Sjael (*Mahari Kara*).

**9. Zo zal G-d doen met Avner** – Dit is een eed, zoals die vaak voorkomt in Tanach (*Radak*). Avner vloekt hier in feite zichzelf door te stellen: „Als ik David niet tot koning over heel Israël maak, moge G-d dan iets verschrikkelijks met mij doen,” en hiermee velt hij zijn eigen doodvonnis (*Abarbanel*).

**Zoals Hasjem gezworen heeft omtrent David** – Hoewel we een dergelijke eed nergens aantreffen, staat G-ds belofte gelijk aan een eed. Bovendien werd deze belofte eerst gezegd bij Gilgal (I Sjmoeël 13:14) en nogmaals herhaald na de oorlog tegen de Amalekieten (id. 15:28). Deze herhaling staat gelijk aan een eed (*Radak*).

**11. Hij kon Avner niet meer antwoorden** – Iesj Bosjet (*Metsoedat David*).

**12. Vanuit zijn plaats, om te zeggen** – Vanuit zijn plaats, om te zeggen: ik zweer bij Hem Die de aarde geschapen heeft (volgens *Targoem*) (*Rasji*).

*Malbiem* vertaalt: Hij zond boodschappers, die in zijn plaats, d.w.z. in zijn naam moesten zeggen... enz. En zo vertaalt ook *Mahari Kara*: In plaats van zelf te gaan, stuurde hij boodschappers.

**Aan wie behoort het land** – Een uitdrukking van een eed: „Bij Hem aan Wie de aarde toebehoort. Een andere verklaring: *tachtav* [hier vertaald met: ‘vanuit zijn plaats’] betekent ‘onder hem’, d.w.z. hij noemde zijn naam eerst in de brief en pas daarna noemde hij Davids naam. Daarvoor werd hij gestraft. Hij schreef namelijk: „Van mij, Avner, opperbevelhebber van het leger van Israël, aan David, koning van Israël, Sjalom!” (*Rasji*).

**Aan wie behoort het land** – Aan wie het koningschap toekomt, zend ik als volgt: sluit uw verbond... enz. (*Rasji*).

Aan wie anders dan aan u behoort het land? Sluit een verbond met mij en ik lever heel Israël aan u uit (*Radak*).

**Sluit een verbond met mij** – Avner meende als opperbevelhebber van het leger van Sjael en diens zoon gemachtigd te zijn om met David een verbond te sluiten, om hem daarmee het koningschap over heel Israël aan te bieden, zodat ook David (evenals Iesj Bosjet) van hem afhankelijk zou zijn (*Malbiem*).

**13. U zult mij niet zien** – Lett.: Voordat u brengt – Voordat u mijn gezicht ziet moet u Michal brengen (*Rasji*). Voor alles moet u Michal brengen (*Radak*). David greep deze gelegenheid aan om zijn vrouw, die Sjael van hem had afgenomen (zie *Sjmoeël I*, 24:44) terug te krijgen.

**14. David zond naar Iesj Bosjet** – Hoewel hij Avner er op uit zond om zijn vrouw terug te brengen, wilde hij ook Iesj Bosjet officieel daarvan op de hoogte brengen en dat Michal zijn wettige vrouw was, die hij verkregen had met de honderd voorhuiden van Filisjtijnen, die een *proeta* waard waren (*Radak*). *Radak* gaat verder en haalt *Sanhedrin* 19b aan, waar verklaard wordt dat Sjael een groot fortuin en zijn dochter, Meirav, beloofd had aan degene die Goliat zou doden (zie *Sjmoeël I*, 17:25). David doodde Goliat, waarop Sjael tegen David zei: je hebt een grote vordering op mij, maar daarmee kun je geen vrouw huwen. En daarop gaf Sjael Meirav aan Adriël (*Sjmoeël I*, 18:17). [Eén van de manieren waarop een Joodse man een wettelijk huwelijk kan aangaan, is door zijn bruid iets ter waarde van minstens een *proeta* te geven, of als zij minderjarig is, zoals Meirav, dan geeft hij dat aan haar vader. Maar door een lening kwijt te schelden, die haar vader hem schuldig was, kan hij haar niet huwen, want dat geld was al van haar. Daarom was Meirav nooit wettelijk met David getrouwd geweest.] Vervolgens beloofde Sjael hem Michal, als David hem honderd voorhuiden van Filisjtijnen zou brengen. Dat deed David en hij schold opnieuw de schuld van Sjael kwijt. En opnieuw zij Sjael, dat David met de kwijschelding van de schuld Michal niet kon huwen en dat ze dus niet zijn wettige echtgenote was. Maar David wees op de waarde van de honderd voorhuiden, die Sjael aan de honden kon voeren en die dus zeker de minimale waarde van een *proeta* hadden, en dat hij daarmee Michal als zijn wettige vrouw verkregen had. Dit was het bericht dat hij aan Iesj Bosjet zond. En volgens de eenvoudige verklaring zei David: ik heb mijn leven voor haar in de waagschaal gelegd, dus moet je haar aan mij teruggeven. *Metsoedat David* vult aan: zoals ik toen mijn leven voor haar op het spel gezet heb, zo ben ik dat ook nu weer bereid te doen om voor haar oorlog te voeren.

**15. Paltiël** – In *Sjoeël I*, 25:44 wordt hij Palti genoemd. De *Talmoed* (*Sanhedrin* 19b) verklaart dat hij *paltoe E-l*, d.w.z. ‘G-d verlostte hem van zonde’ genoemd werd, want hij legde een zwaard tussen hemzelf en Michal, om intimitet met haar te voorkomen (*Radak*).

**16. Lopend en huilend** – Wegens het bevel dat hij haar moest afstaan, want al die jaren had hij een zwaard tussen hemzelf en haar in bed gelegd, opdat hij niet met haar zou zondigen (*Rasji*). [Sjael had het huwelijk met David onwettig verklaard, dus Palti had ongestraft met Michal gemeenschap kunnen hebben, maar hij meende dat haar huwelijk met David wel geldig was en daarom onthield hij zich van haar en daarvoor werd hij door Hasjem beloond. En daarom huilde hij toen Michal van hem werd afgenomen.]

**17. Intussen voerde Avner het woord** – Vóór die tijd (*Rasji*). [D.w.z. voordat hij Michal naar David terug bracht, had hij al met de oudsten van Israël en de Binjaminiten gesproken.] Jullie wilden altijd al dat David Sjael als koning zou opvolgen, alleen ik steunde het Huis van Sjael (*Metsoedat David*).

**18. Doe dat nu** – Nu dat de dochter van Sjael met David getrouwd is, wordt hij ook beschouwd als behorende tot het Huis van Sjael. Doe daarom nu wat jullie toen al wilden doen, want G-d heeft van David gezegd, enz. Daarom steun ik hem nu ook en heb ik hem uitgekozen uit heel het Huis van Sjael (*Metsoedat David*).

**Over David** – D.w.z., tegen David, maar de betekenis verandert daar nauwelijks door (*Rasji*).

**19. En Avner sprak ook met Benjamin** – Zoals hij met de oudsten van Israël gesproken had, zo sprak hij met de stam Benjamin. En ondanks dat de stam Benjamin nauw was betrokken bij het huis van Sjael en het Iesj Bosjets eigen stam was, waren ze meer geïnteresseerd in het koningschap van David, omdat zij gezien hadden hoe hij in alles geslaagd was en al zijn oorlogen gewonnen had. En

ook zagen ze hoe het Huis van Sjael was achteruit gegaan en in zijn koningschap zagen zij geen goed voorteken. En bovendien oefende Avner grote invloed op hen uit om David als hun koning te accepteren, omdat hij met David samen wilde werken (*Radak*).

**21. Zij zullen een verbond met u sluiten** – Zij zullen uw dienaren zijn (*Metsoedat David*).

**22. Van een overval** – Ze hadden een bende overvallen, om hen te plunderen (*Rasji*).

Er wordt hier niet verteld wat voor een bende het was en waar hun buit vandaan kwam. Maar het was waarschijnlijk een troep Filisijnen die het Land Israël waren binnengedrongen en Joav en de mannen van David waren hen tegemoet gegaan en kwamen daar nu van terug met een grote buit van de overval (*Radak*).

**23. Heel zijn leger** – Niemand van hen was gewond geraakt. En dit wordt ons verteld omdat daarom, en wegens de grootte van de buit, Joav overmoedig was geworden en de beslissing van de koning als dwaas bestempelde (*Metsoedat David*).

**24. Wat heeft u gedaan** – Als Avner werkelijk naar u wilde overlopen, waarom is hij dan teruggegaan naar Iesj Bosjet? Als hij echt tegen zijn koning in opstand wilde komen, waarom ging hij dan naar Iesj Bosjet terug? Die zou hen zeker laten ombrengen als hij bij hem terugkwam (*Malbiem*).

**25. Om u te verleiden** – Om u in de val te lokken en als dat niet mocht lukken, om dan al uw doen en laten te weten te komen, en uw militaire geheimen te weten te komen (*Malbiem*).

**26. En Joav ging weg van David** – Hij ging onmiddellijk weg, als om de indruk te wekken dat David hem er op uit gestuurd had om Avner te pakken. En daarom wordt ons direct daarna verteld dat in werkelijkheid David van niets wist (*Malbiem*).

**[Joav] zond mannen achter Avner aan** – om hem te vertellen dat de koning hem nog eens wilde spreken (hetgeen niet waar was) (*Abarbanel*).

**Bor-Hassira** – ‘De bron van de doornen.’ De naam van een plaats. En onze Rabbijnen hebben gezegd [in Sanhedrin 49a]: Een bron en doornen waren de oorzaak dat Avner gedood werd, want hij bevestigde niet Davids verklaring dat hij de fles met water, die naast Sjaels hoofd stond, had weggenomen (zie Sjmoeël I, 26:12), en ook over de jas, waar David een stuk van had afgesneden (zie Sjmoeël I, 24:5), had hij gezegd dat dit waarschijnlijk door een doornstruik gebeurd was, waar Sjael was langsgelopen, waardoor de jas gescheurd was (*Rasji*). En Avner had ook gezegd dat misschien een van de jongens de fles bij een waterbron had vergeten en dat David hem daar gevonden had (*Radak*). Dus Avner was mede schuldig aan de twist tussen Sjael en David.

**27. Naar het midden van de poort** – Voor het Sanhedrin om hem te laten berechten voor de dood van Joavs broer Asaheel (*Rasji*).

**Om met hem te praten** – als om een onschuldig praatje te maken, opdat Avner niet zou denken dat het Joav’s bedoeling was om hem te doden (*Rasji*).

**En hij trof hem onder de vijfde rib** – In Talmoed Traktaat Sanhedrin 49a wordt verteld hoe Joav voor het Sanhedrin zijn conversatie met Avner vertelde: „Ik handelde als de wreker van mijn broer Asa’eel; Avner had hem gedood en ik wilde zijn dood wreken.” [In Sanhedrin wordt Asaheel Asa’eel genoemd.]

De rechter wierp tegen: Maar Asa’eel achtervolgde Avner, dus Avner had het recht om hem te doden uit zelfverdediging.

Joav antwoordde: „Avner had op zijn benen kunnen richten.” [Men mag een achtervolger alleen doden als er geen andere manier van zelfverdediging overblijft, anders is het moord.]

De rechter merkte op: „Misschien kon Avner in zijn vlucht niet goed richten, zodat hij Asa’eel alleen maar zou verwonden.”

Joav: „Maar hij richtte precies op de vijfde rib. Had hij dan niet op zijn benen kunnen richten?”

**En hij stierf** – Joav doodde hem daar ter plaatse in de poortopening, tijdens hun gesprek, zonder enige waarschuwing (*Metsoedat David*).

**De vijfde rib** – Waar de lever en de galblaas zich bevinden (*Metsoedat David*).

**28. Ik en mijn koninkrijk zijn onschuldig** – Dit is gebeurd zonder mijn medeweten. Dus ik ben hieraan niet schuldig en draag geen verantwoordelijkheid voor deze misdaad (*Metsoedat David*).

**29. Het zal rusten** – Moge de straf voor het bloed van Avner rusten. Het slaat op het bovengenoemde vers, waarin hij zegt: „Ik en mijn koninkrijk zijn onschuldig, moge het bloed van Avner rusten op het hoofd van Joav.” (*Rasj, Radak*).

**En op het huis van zijn vader** – Dat hem in dit complot tegen Avner gesteund en geholpen heeft (*Radak*).

**Of die op krukken loopt** – Vanwege een gebrek aan zijn voeten (*Rasji*).

Onze Geleerden vertellen ons dat deze vijf vloeken gericht zijn op de vijf dingen die een kind van zijn vader erft [en David vloekte niet het huis van Joavs moeder, want Joav was de zoon van Davids zuster Zeroeja], namelijk: schoonheid, kracht, rijkdom, wijsheid en jaren. Voor de schoonheid vloekte David hem met *zara’at*, voor de kracht vloekte hij hem met een druiper. Betreffende rijkdom vloekte hij hem krukken, betreffende jaren vloekte hij hem met het zwaard en betreffende wijsheid vervloekte hij hem met gebrek aan brood, dat is wijsheid (*Radak*).

**30. Joav en Avisjai** – Avisjai was bij Joav in de poort toen hij Avner vermoordde en hij was daaraan dus medeplichtig (*Radak*).

**Bij de strijd in Givon** – Joav en Avisjai doodden Avner in vredestijd, terwijl Avner Asaheel in de oorlog gedood had. Daarom zei David (in Melachim I, 2:5): „Zij hebben het bloed van de oorlog vergoten in vredestijd.”

**En Koning David liep zelf achter de baar** – Toen men Avner naar zijn graf bracht. En hoewel men zegt (in Sanhedrin 20a) dat een koning niet achter een dode loopt, en dat hij zelfs niet voor een dood familielid [voor wie hij moet rouwen] zijn paleis uit komt, maakte David hier een uitzondering, om alle verdenkingen, dat hij de moord op Avner bevolen zou hebben, te ontzenuwen (*Radak*).

**32. De koning huilde luidkeels** – Want David rouwde oprecht om Avner, die een groot man was in Israël, een machtige krijger en een groot geleerde. Maar ook wilde David alle twijfels wegnemen dat hij betrokken was bij de moord op Avner (*Ralbag*).

**33. Moest Avner als een minderwaardig mens sterven** – Zoals een slecht mens sterft door het zwaard (*Rasji*). Was het passend voor Avner, een grote held, om te sterven door het zwaard als een minderwaardig persoon (*Radak*).

**34. Je handen waren niet geboeid** – Hoe kon dan een machtig man als jij vallen voor zulke slechte mensen? (*Rasji*). Waarom heb je jezelf niet verdedigd. En je voeten waren niet geketend, dus waarom ben je niet gevlucht? (*Radak*). Je handen en voeten waren niet geboeid, zoals een gevangene die terecht staat, je kreeg geen eerlijk proces door een rechtbank, je werd vermoord (*Malbiem*).

De Talmoed vraagt voor welke zonde Avner op deze manier gestraft werd. Rav Jehoda verklaart: Avners handen en voeten waren niet geboeid, ten tijde dat Sjael de priesters van Nov uitroeide. Hij had moeten protesteren. Omdat hij toen niet geprotesteerd had, is hij nu gevallen als een man zonder eer. Maar Rav Jitschak verklaart dat Avner wel degelijk protesteerde, maar dat Sjael niet naar hem luisterde. Waarom werd Avner dan vermoord volgens R. Jitschak? Omdat hij de regering van David met twee-en-een-half jaar uitstelde, door Iesj Bosjet als koning aan testellen (*Sanhedrin* 20a).

**35. Om voedsel te brengen** – Het is de gewoonte dat men de rouwenden na de begrafenis wat voedsel brengt. Oorspronkelijk wilde het volk David aanvallen wegens de moord op Avner, maar toen ze zagen dat hij oprecht verdriet had over diens dood, brachten ze hem voedsel, maar zelfs dat weigerde David te eten (*Radak*).

**36. Heel het volk begreep dit** – Ze begrepen dat de moord buiten medeweten van David gebeurd was (*Metsoedat David*).

**En het was goed in hun ogen** – Het was goed in hun ogen dat hij achter de baar aan liep en huilde en een grafrede hield (*Metsoedat David*).

**38. Jullie moeten weten** – David dacht dat zijn dienaren niet zouden begrijpen waarom hij zo'n grote rouw hield, als dat niet voor de schijn was, omdat hijzelf opdracht tot de moord gegeven had (*Metsoedat David*).

**Een generaal, een groot man** – Maar de reden voor deze grote rouw is, dat Avner een groot man, een held was. Daarom heb ik de grenzen van de rouw overtreden (*Abarbanel*).

**Vandaag ben ik zwak** – Ik ben nog maar net tot koning gekroond, alsof het vandaag was gebeurd en de zonen van Zeroeja zijn sterk, daar kan ik niet tegenop (*Radak*). Wanneer jullie je afvragen waarom ik de moord op Avner niet gewroken heb, dan is het antwoord dat ik vandaag tot koning over heel Israël ben gezalfd, en daarom ben ik nog zwak tegenover de zonen van Zeroeja [dat zijn Joav en Avisjai], en zij zijn sterker dan ik en ik kan hen niet uitdagen. En er waren geen getuigen van de moord, zodat ik Joav niet voor een rechtbank kan dagen, maar ze zullen hun straf door de Hemel niet ontgaan (*Metsoedat David*).